

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

ORGANUL

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

ASIGURAREA

lucrătorilor de câmp.

Eată un lucru la care se gândesc de mult oamenii din ministerul de agricultură al țerii.

Să află în țară societăți pentru asigurarea și ajutorarea lucrătorilor din fabrici în vreme de nenorocire, pentru ajutorarea familiei lor văduvite, a nepuțincioșilor, să află societăți pentru asigurarea și ajutorarea lucrătorilor meseriași, zidari etc., numai pentru asigurarea celui mai mare număr de muncitori din țară, a lucrătorilor agricoli (în munca câmpului, economiei), nu să află.

În ministerul de agricultură al țerii s'a pregătit acum un plan de lege, care va fi adus în dietă spre desbatere și va fi cu bună seamă primit, prin care să înființeze o societate de asigurare peste toată țeara, și a acestor lucrători.

Ministrul a adunat la sfat la capătul săptămânii trecute mai mulți bărbați cunoscători ai neajunsurilor acestor lucrători, și le-a spus cum plănuește el societatea asta de asigurare, și le-a cerut și părerea lor. Toți cei chemați (vre-o 25 de inși) au fost de părere că bun lucru se plănuește, căci prin aceasta se dă și lucrătorilor de câmp, atinși de vre-o nenorocire în munca lor, puțința a să coperi față de rău și a-și pregăti de cu vreme un scut, un adăpost pentru întâmplarea cutare.

Dacă nu s'a făcut aceasta și până acum, zicea unul din vorbitori, a fost, că cei-ce mai nainte au luat lucrul a mână, au mestecat într'una felurile de lucrători, băgând cum am zice într'o oală pe toți, pe lucrătorii de fabrici cu lucrătorii industriași și agricoli, și toți și apoi nu s'a putut face luc

limpezit și bine. Căci tot atât a fi lucrător în fabrică, și nenorocirea mă poate ajung ușor, deci și împintenat mă simt tare a mă asigura, și și pot plăti

ușor taxa de asigurare chiar mai măricică, fiind-că capăt săptămână de săptămână, ori lună de lună, bani mai mulți la mână, și a fi lucrător agricol, care nici de nenorociri nu-s așa tare amenințat, deci nici la ajutor nu ajung așa curând, nici bani nu-mi vin așa mulți, prin urmare nici nu am să plătesc așa mult ca ceilalți lucrători mai primejduiți.

De aceea pentru lucrătorii agricoli s'a aflat de bine a să înființa și întări cu lege o societate de sine, potrivită trebuințelor și cerințelor și puțințelor acestora. Vor plăti cei asigurați câte-o taxă de 10 cr. Și o va ajuta și statul pe societate.

Nu avem încă stabilit planul de lege însuși, dar' din spicuitele vorbiri a sfatului din vorbă înțelegem, că proprietarii de moșii, vor fi poftiți ori chiar îndatorați a plăti doar $\frac{1}{4}\%$ (1 cr. la 4 fl.) după darea lor de pământ, ca ajutor acestei societăți, pentru-ca ea să poată apoi fi de ajutor lucrătorilor, — stăpânii să-și asigure servitorii, respective să se înțeleagă între sine a primi în slujbă numai servitori cari sunt asigurați la această societate, (socoteală însă aceasta cam la masa verde făcută, căci servitorii în ziua de azi sunt tot mai rari și greu de căpătat, și gazdei îi pare bine că-i capătă, nu să-și mai respingă de n'or fi »asigurați« colo și colo! *Red. „B. Ec.“*) Și astfel servitorii bătrâni să poată ajunge și ei la o pensie la o anumită vreme și între anumite împrejurări.

Dar' aceste asigurări nu vor fi obligatoare (cum e de pildă obligatoare căsătoria civilă), ci numai cine va vrea va intra de bunăvoie în asigurare.

Ținem că

Un țipet îndreptățit.

Înainte de a reveni și a arăta ce credem că trebuie făcut prin comunele noastre pentru stingerea patimei beuturii aducătoare de serăcie și de alte rele, vom lăsa să urmeze un articol din foaia poporală „Albina“ din România, care dovedește că beutura este pentru noi o adevărată primejdie economică națională. Dl Pr. At. Vasilescu arătând ca pildă vie însuși satul din care e și dânsul, scrie în numita foaie următoarele:

Cât bea țeranul Român?

S'ar părea că în urma conferințelor poporane contra alcoolismului, în urma părinteștilor sfaturi și pilde ce se dau țeranului prin reviste și ziare, zugrăvind beția cu colorile cele mai negre; s'ar părea zic — mai ales celor-ce să interesează de soarta țeranului numai cu condeiul — că în urma atâtor dușmani ai rachiului, țeranul să va disgesta și se va îngreșoșa de această beatură, înțelegând ruina și degradarea morală în care-l duce patima beției.

Cu părere de rău însă trebuie să spun, că dorința noastră, nădejdea celor-ce se interesează de binele și viitorul țeranului, sunt încă departe de a se realiza, trebuind o luptă mai din greu și o atențiune mai încordată din partea conducătorilor lui, pentru a-l scoate din neștiința și miseria în care zace.

Spre a se vedea cât de îndărătnic și surd este el la cele-ce se spun spre binele și folosul lui; spre a se vedea cât de adânc este înrădăcinată patima beției printre populațiunea rurală — chiar acum când se început îndreptarea teva

litri vin. Dar' cum spirtul în mâna cârcimarii primesc diferite transformări și adaus de apă și alte materii, acest spirt dat în consumație este aproape întreit pe atâta; adăogând apoi că lângă acest sat mai este o cârcimă apropiată din altă cătună, dela care locuitorii mărginași au consumat, — după cercetări — cel puțin 150 litri rachi; adăogând încă că locuitorii fruntași ai statului aduc de sêrbători rachi de cel bun («rom») din orașul Roman, ca 100 litri, urmează că țeranii satului Doljești au beut, numai în timp de patru luni, peste 3000 litri rachi, osebit de spirtul ce cârcimarii — ferească Dumnezeu — l'ar introduce în sat pe sub mâneacă, fără să fie declarat, nesocotindu-se asemenea ceea-ce beau ei când se duc la Roman sau tirgușorul Băra, unde se duc des, fiind aproape. Adu-nându-se și 4000 litri vin ce l'au recoltat 5 locuitori în viile lor, ce deja l'au și consumat, găsim suma totală de 15.840 litri alcool, care socotit bănește se ridică la frumoasa sumă de 8277 lei, prețuit 1.50 litru rachiul și 30 bani litru vinul.

Accastă cantitate de alcool beută în părți proporționale și în timpul mesei, n'ar fi poate atât de ruinătoare sănătății și stării lui materiale, dar' răul este cu atât mai grav și periculos, cu cât țeranul nu consumă mai nici-odată în cantități mici, ci e destul să »cins-tească« o ceașcă două, ca apoi să stea toată ziua în cârcimă și să bea 1—2 și chiar 3 litri rachi, scuturând sêrăcicioasa lui pungă de ultimul gologan, ba lăsând de multe ori cârcimarului și sumanul sau leanca de pe el.

Făcând și socoteala că nu toți sătenii sunt bețivi și că prin urmare că jumătate din poporația acestui sat este ferită de acest învăț nenorocit, rămâne ca suma de 8277 lei să fie incassată de cârcimarii numai dela 70—80 locuitori și nu în timp de un an, ci numai patru luni!

Câtă sumă vine dar' de om?!

Considerând apoi că acest an este cel mai lipsit și sărac din timpurile noastre, când în toată țara este o criză ne mai pomenită; considerând încă că locuitorii satului meu, prin sfaturi și exemple ce li-se dau, au început a-și da seama de purtările lor și prin urmare nu pot fi luați ca chip de bețivi; considerând acestea, zic, ori-cine își poate face idee cât de întunecată și rătăcită este calea pe care merge țeranul nostru.

Țeranul nu bea ceea-ce-i prisosește, ci bea sêrăcia casei sale, hrana copiilor lui; bea munca și sudoarea sa ce a robii-o proprietarilor pe 2—3 ani înainte!!

Ce e de făcut dar'? Ce măsuri ar trebui luate ca să îndepărtăm pe țeran dela acest rău și să-i oprim calea atât de mocirloasă și primejdioasă pe care merge?

După părerea mea, nimic alt de cât: monopolizarea beuturilor alcoolice cu oprirea de a se bea în localul de vânzare, ci numai la casa sa, — ear' dacă voim, până ce această dorință să devie lege — să punem deocamdată stavilă răului și să ferim pe bietul locuitor sătesc să nu cadă cu totul în prăpastia lângă care se află, să-l oprim cu desevărsire de a intra și a bea Dumineca și sêrbătorile în cârcimă; și sub nici un preț stabilimentele de beuturi spirtuoase să nu fie deschise, în celealalte zile, dela ora 7—8 seara înainte, mai ales în timpul iernii.

Numai cu aceste dispozițiuni și restricțiuni, unite totodată cu sfatul și autoritatea morală a conducătorilor lui, — a preotului — vom putea întoarce pe blândul țeran dela păcatul și rătăcirea sa.*

Așa scrie foaia din București. Vom arăta și unele urmări mai mari ale patimei acesteia, apoi vom spune ce credem că-i de făcut.

Măsurând prin zări hotarul,
El cânta pe gânduri dus,
Și lăsând în voe carul
Ingropase 'n palme fruntea,
Și cânta trecând pe puntea
Roșului Apus —

Mari minuni au fost acestea,
Dar' mai mari am să vă spui,
Că de-acum încep povestea
Cărelui. Vă fie-aminte
Căru 'nainte

AGRICULTURĂ

Mohorul.

Mohorul este o plantă, ce la noi crește aproape numai în stare sêlbatecă; în alte țeri și la alte popoare însă se cultivă înadins pentru nutrețul mult și bun, ce el dă; și pentru-că cultura lui e din cele mai lesnicioase și ieftine.

Mohorul isbutește cu deosebire în pământul nêsipos, dar' bine gunoit, pentru-că în loc sêrac el nu se face. În țelină încă isbutește foarte bine; nu însă și în locurile lutoase și umede. Seceta îndelungată nu-l poate istovi, ca ploile multe și clima răcoroasă și umedă.

Se poate sămăna în o singură arătură. Sămënța se acopere cu grapa de mărăcini și să îndeasă cu tăvălugul, ear' la un juger 20—30 litre sunt de ajuns; fiindcă sămënța lui e măruntă, și în urmare nu trebuie multă.

Se poate sămăna după ori-ce plante, atât după cele de sapă, cât și după spicoase. Se samănă de obicei în Maiu; dar' se poate sămăna și în Iunie și Iulie. Sămănarea mohorului se recomandă și la întemplantarea când cucuruzul a fost stricat de brumă, sau când din o pricină sau alta sămënța n'a răsărit sau a perit.

Mohorul stoarce foarte tare pământul; de aceea pe urma lui nu e de a sămăna grâu sau cucuruz, ci ce mult sêcară.

Coaja ce s'ar fi prins după sămănat trebuie ruptă cu tăvălugul sau cu grapa. Buruenile se plivesc.

Cositul lui se face în timpul înspicării, adevă până nu a căpătat sê-

»El e vecinic călătorul
Nesfârșitelor cărări —
Cum să-i duc eu vecinic dorul?
Ziua sboară peste sate;
Peste ape 'ntunecate
Noaptea, peste mări.

»Poate 'n car el nu mă lasă,
Mă-și tem, așa pe sus.
Iar' la mine-aici acasă
N'o să stea! Și cum se fie
Fată de 'mpărat soție
Celui vecinic dus?»

Soarele din umeri dete
Și-a zîmbit de-acest cuvânt
Al nepriceputei fete,
Și-a trimis din nou copilei,
Iar' pe-un frate 'n faptul zilei,
Stea din cerul sfânt.

FOIȚĂ

Cicoarea.

(După tradiția populară).

Procurată

Et
dăr
C

mênță, și înainte de a se coace sêmênța buruenilor de printre el. În starea aceasta ajunge îndată după seceratul bucatelor.

La uscarea mohorului se urmează ca și la uscarea fênului. Făcut fên, mohorul este foarte hrănitor și mâncat cu plăcere de toate animalele de casă.

Sêmênța lui e potrivită pentru gălițe; ear' uruiala pentru vitele cornute.

Cine voește să aibă și sêmênță, lasă necosită o parte a mohorului, până s'a copt îndeajuns. Atunci se cosește, se îmblățește și se cerne.

De pe un juger se capetă 15—35 măji metrice fên, și lăsându-se pentru sêmênță, 8—23 hl. grăunțe.

Ogorul.

Știm că plugarul român deocamdată poartă economia în trei hotare, din cari unul se cultivă cu cucuruz, altul cu grâu sau alte spicoase, ear' al treilea rămâne ogor — „sè odichnească”. Dela acest mod de economie sunt până acum numai puține abateri. Anume acolo unde hotarul comunelor s'a comasat, ori unde din pricina puținului pământ nu sunt decât două hotare.

Ogorul de altfel nu este neapărat de lipsă. Lucrându-se și gunoindu-se după anumite reguli, n'ar fi trebuință ca a treia parte a hotarelor să rămână ogor, aproape fără de nici un folos tot la al treilea an. Deci după un mod mai înțelept de lucrare a pământului trebuie să ne batem capul. Căci câtă bunătate este în a treia parte a hotarului unei comune! Și câtă bunătate în o treime a hotarelor tuturor comunelor românești! Ear' bunătatea aceasta ne scapă din pricina, că rămânem tot

la ce ne-am pomenit, și mai cu seamă pentru-că nu știm face un lucru mai bun, lucru, care în alte țeri este demult îmbrățișat.

Sè luăm ca pildă o grădină, care gunoită și lucrată cu îngrijire ne dă folos în fiecare an, fără a fi lipsă să lăsăm ogor o parte din ea.

Ca și cu grădina s'ar putea face și cu câmpul, dacă am avea din belșug gunoiu de grajd sau alte soiuri de îngrășeminte.

În lipsa îngrășemintelor îndestulătoare se poate însă ajuta sămănând bucatele și plantele de nutreț în așa rînd, ca unele să pregătească locul, îmbunătățindu-l, pentru cele-ce au să urmeze.

Ca plantă potrivită pentru a se sămăna în ogor este, între altele, mazăricea.

Locul ogorit din toamnă, în Maiu se ară de a doua-oară, și se sămăna, cum am arătat altă-dată cu mazărice. Dacă însă nu s'a făcut arătura de toamnă, ajunge și numai o arătură din această lună. Mazăricea se desvoaltă repede. Ea trebuie cosită în floare.

După cositul mazăricii locul se întoarce, și la timpul seu i-se dă încă o arătură pentru sămănatul grâului de toamnă.

Dacă acum am lua o comună, care lasă în tot anul ogor 1000 de jugere, și calculând că fiecare juger ar da unul cu altul numai 3 cară de mazărice, cum și că prețul acesteia ar fi numai 20 fl., ne-am încredința că comuna aceea pierde în fiecare an la 20 mii floreni. Ear' miile de comune românești pierd cu chipul acesta milioane de floreni.

În vârtejul nenumăratelor necazuri și lipse, ce ne copleșesc tot cu mai multă putere și mai fără milă este, credem, timpul sosit să facem o ruptură în modul purtării plugăritului, și îndeosebi în ce privește ogorul.

ROMUL SIMU

După comasare.

(Urmare.)

IV. Rânduirea plantelor.

Omul cu cât e mai înapoiat în cultură, cu atât ține mai mult la toate obiceiurile moștenite. Este deci lesne de priceput, că sâteanul nostru muncește pământurile comasate după-cum era îndatinat înainte de comasare, în două, mult trei câmpuri, cu ogor sterp, sau sămănând an de an grâu și cucuruz. Felul acesta de plugărie se mai poate ține fără mari pagube, numai unde sunt fênațe bune, pășunat comunal, și pământurile din fire destul de mănoase. Unde acestea lipsesc, mergem ca racul. Ținta noastră însă este să dăm înainte, să ne sporim avuția.

Spre a ajunge la acest sfârșit, plugăria noastră învechită trebuie încetul cu încetul schimbată.

Suntem în anul întâi de comasare. Pe temeiul povețelor arătate la începutul acestei scrieri, am îndeplinit lucrările, ce ni-se păreau de neapărată trebuință, sau suntem pe cale a le îndeplini. Am făcut îndeplinirile pentru îmbunătățirea fênațului; ni-am asigurat pentru anul acesta hrana noastră și a vitelor, făcând totodată cunoștință mai deaproape cu felul pământului nostru.

Avem acum de deslegat o întrebare de cea mai mare însemnătate pentru

„N'o să-l iau, că-l știe țara
Cât e 'n ceruri de mândrit,
Iese 'n zări de vreme vara
Hoinărind, și-aprinde lunca,
Iar' prin văi ucide munca
Plugului trudit.

Iarna însă 'l înspăimântă
Negura și mutul Ger,
Când pe dealuri Criveț cântă
Și cu glas de lup aleargă,
Ca să prindă 'n zare largă
Soarele din cer,

El, în goana înspăimântă
Galben și necutezând
Să se naște 'n largul zării
Tot pe lângă munți se pleacă
Peste munți în mări să-și taie
Roibii mai curând.

Innorat de gânduri stete
Soarele, că l-au durut
Vorbele 'ngâmfatei fete —
Și-a trimis pe Doamna-Bună,
Soră-sa, tăcuta Lună,
Sol mai priceput.

De-oboseală 'ndelungată
Printr'al nopții
Poate s'at...

„Cui va rămânea 'ngropată
Lunea 'n noapte și eu cui?
N'o să fie nici-odată
Soare 'n zările senine —
Să-și păzească 'n cer
Dreptul ei.

bun sporul economiei noastre. E vorba, *ce fel de plante, și în ce întindere și în ce rând se cultivăm în anii ce urmează pe cele 8 jugere arătură, așa ca hrana noastră și a vitelor să fie asigurată, rodirea pământului să nu scadă, dimpotrivă să sporească, membrii familiei să răsbească munca câmpului, venitul gospodăriei să acopere cheltuielile și să mai rămână și ceva prisos de pus la o parte!*

»Greu la deal« — o să zică, în fața acestei întrebări, Românul nostru, care nu știe altceva, decât ce a învățat dela părinți.

O fi! dar' o să vezi că merge. Și merge într'adevăr, dacă, voind a deslega mulțumitor întrebarea, ne vom câștiga cunoștințele de lipsă atât despre însușirile pământului nostru, cât și despre felul cum se hrănesc și cum se cultivă deosebitele plante; și pe temeiul acestor cunoștințe apoi ne vom întocmi rânduirea plantelor.

Plantele nu storc deopotrivă pământul de materiile sale hrănitore. Plantele se hrănesc parte din aer, prin frunzele lor, parte din pământ prin rădăcinile lor. Plantele cu rădăcini multe și scurte, și cu foi puține, subțiri și înguste, se hrănesc aproape numai din pământ și slăbesc mai cu samă *stratul deasupra*. Astfel de plante sunt: grâul, sêcara, orzul și ovêsul. Plantele cu rădăcini puține, dar' lungi și puternice, și cu foi multe și mari, se hrănesc mai mult din aer și din *stratul din jos a pământului*. De felul acesta sunt: păstăioasele și trifoiurile.

Plantele recoltate (culese) pe timp cât sunt în floare, slăbesc mai puțin pământul, ca cele-ce au ajuns în deplină coacere.

Flacări vâlvăiau pe drumul
Carului, și-adânc din văi
Se 'nora 'n vîzduhuri fumul
Alb de pe păduri cărunte,
Dar' pe munți pe cât un munte
 sau vâpăi.

Unele plante se fac bine, ba dau chiar roade îmbelșugate, sămănite în pământ proaspăt și puternic gunoit, de pildă cucuruzul, sfecele de nutreț, cartofii, cânepa și varza; altele earăși dacă le sămănim în astfel de pământ cad, și recolta lor se nimicește.

În ce privește munca cu palma și cu vitele, unele plante, precum: viile, sticla de zăhar, cânepa și inul, ne dau foarte mult de lucru; altele, plantele de săpat, mai puțin, și și mai puțin plantele de nutreț.

(Va urma).

I. BLAGA

STUPĂRIT

Roirea timpurie.

Roirea stupilor de frunte începe în Maiu, cei mijlocii roiesc în Iunie, ear' cei slabi numai în Iulie.

Dela timpul, în care stupii roiesc, atîrnă în mare parte bunătatea lor și folosul, ce putem avea dela ei.

În Maiu și în jumătatea întâia a lui Iunie sunt flori din greu în toate părțile. Roiul din acest timp, avînd la îndemână cu belșug hrana trebuincioasă, îngrăbă își clădesc fagurii, își adună mierea și cresc sumețenie de pui, înmulțindu-se.

Roiul din jumătatea a doua a lui Iunie de obicei ne mai aflînd hrană din belșug, rămân slabi în asemănare cu cei dintâi; ear' cei din Iulie, nu numai că nu sunt de traiu, dar' nici pentru stăpînul lor nu sunt de folos.

Dar' roirea timpurie are urmări bune nu numai pentru roiul, ci și pentru stupul care a roit. Amîndoi se împutresc, se umplu cu miere, și folosul stu-

»Nu 'nțelegi tu nici din gura
Tatălului Și-ți spui mereu!
Eu te-am pus să fii măsura
Vremilor rătăcitoare —
Ce ți-e păsul? Spune-l, Soare,
Ca să-l știi și eu.

»Tu ți-ai pus păcatu 'n minte,
Si ne drumul noștii plecî!
 Soare sfinte,
 »

parului este mai pe sus de ori-ce in-doială.

Dimpotrivă roirea numai într'un târziu este și în paguba roiului, și în a stupului ce a dat roiul, și în a stuparului.

O lege de frunte în stupărit este: a purta de grijă, ca *stupii să fie cât mai puternici, pentru a ne da roiul cât mai timpuriu*.

Unul, mult doi roi.

Stupii de frunte roiesc și de câte 3—4 ori în același an. Roi mai buni sunt însă numai unul, mult doi. Ceialtați nici nu sunt vrednici a se numi roi. Prin prea multa roire se alege nimica și din stupul care roiește. De aici trebuința de a face ceva pentru împiedecarea prea dese roiri.

Dacă stupul e puternic și roiește de timpuriu, în Maiu, îl putem lăsa să roiască și a doua-oară; dacă însă stupul ne-a dat roiul întâi în Iunie, se nu-l lăsăm a roii și a doua și a treia oară. Pentru-că cu chipul acesta vom avea doi stupi buni, în loc de 3—4 nevoiași, cari, afară de roiul întâi, toți se pot foarte ușor prăpădi.

ȘTIRI DE TOT FELUL

Timpul pe aici e neschimbat: mai mult ploios ca așezat.

De astfel starea sămănăturilor, atât în părțile noastre cât și pe aiurea, peste tot în Ardeal, precum ni-să vestește, e frumoasă, fînătelor le merge bine, dar' pentru grânele de toamnă începe a fi prea multă ploaie, el prinde pe alocurea a cădea.

Măsurarea dărilor de venit pentru anul acesta se va face pentru comunele din

Ear' în ziua cealaltă
Soarele pe Lia 'n lunci
N'o vîzù din zare-naltă;
Dar' zări plîngînd tăcută,
Floare-albastră neștiută
Lumii pân' atunci.

Știm așa, c'asa cu totii
Din strămoși am apucat,
Ca s'o știe-asa nepoții,
Cum s'a fapt din Lia floare,
Cea cu trupul rupt din soare
Fată de împărat.

Ea de-atunci ca o sihastră
Crește 'n margini de poteci,
Ziua vezi că-i floare-albastră
Și te uiți la ea cu milă,
Știi că 'ntrînsa-i o copilă
Și-un blăstîm de veci.

jurul Orăștiei în 14, 15 și 16 Maiu, ear' pentru Orăștie în zilele următoare.

Comisia este compusă și în acest an din *Dr. Ioan Mihu* ca presedinte, *Szentpéteri Ignác*, *Wagner Gustav*, *Zudor Josef* și *Megyaszi János* ca membrii.

Ședințele se vor ținea în sala cea mare dela Hotel »Transilvania«.

Indemnăm pe cei-ce îi privesc a se prezenta înaintea comisiei și a-și apăra dreptul lor.

„*Transsylvania*“ fabrica de valoare și prefacere a poamelor la Deva, își va ținea adunarea generală de constituire la 20 Maiu n. în Deva. Să trimit invitații speciale cu indemnuri la participare.

În România, după cum spune „*Gazeta Săteanului*“, starea sămănăturilor urmează a fi foarte bună. *Navetele* sunt în toiul înfloririi, galbene, aurii, cumpărătorii lor s'au ivit deja și prețul le crește mereu. *Colzele* sunt frumoase și mai multe ca navetele, deși navetele-s mai prețioase și prin faptul, că se recoltează și-ți dau bani înainte de secerișul grânelor, de-i ai chiar bine pe seceriș; colzele acum îmbobocesc și încep înflorirea. *Grâul de toamnă* e frumos, chiar superb pe-alocurea. Cel-ce fusese pus prea de vreme, de-l stricaseră cecidomiile, s'a îndesit, cel pus la vreme cu mașinile e de o desime și de un verde închis, cum rar s'a mai văzut. Cel pus târziu, e mai slăbuț, căci a intrat în iarnă neînfrățit. *Săcara de toamnă*, tot pentru-că a fost sănănată mai târziu ca grâul, e mai puțin viguroasă ca acesta. *Orzul* e mic încă, și nu dă chiar mari nădejdi, căci din pricina vremii a fost sămănat mai târziu în primăvara asta. *Ovăsul*, mai răbduriu fiind, fâgăduște mai mult. *Grânele de primăvară*, *săcara de primăvară* și *inul* sunt slabe de tot în asemănare cu timpul înaintat. De nu le va strica seceta pe timpul înfloririi, dau rod mijlociu. *Porumbul* (cucuruzul) s'a pus mai numai după Paști; acum răsar, unele acum se samănă, dar' îngrijite la timp, pot da roadă bună. *Fasolea*, *cartofii* (grumpenele), *moha*, *sorgurile*, *sfecele de nutreț*, *bostanii* (curcubetele) au timp să dea roade mari.

Că'n amurg închide floarea
Și, schimbată'n porumbel,
Sboară câtr'Apus cicoarea,
Și mereu strigând pe nume
Soarele, printr'altă lume
Umblă după el.

Intr'o goană ne'ntreruptă
Printr'al morților hotar,
Ea e martor cum se luptă,
Negre Duhuri cum omoară,
Și-amărită, biata, sboară

Și cu soarele de-odată
Ea se întoarce eară 'n văi,
Ear' e floare biata fată
Pe câmpiile tăcerii,
Dar' când vine-amurgul serii
Earăși e pe căi.

Fânatele naturale sunt cam slabe din pricina răcelii. *Fructe* dela pomi e nădejde să fie îmbelșugate. *Vin* asemenea.

Pentru monumentul lui *Andrei Șaguna* s'au adunat în urma colectei pornite de consistorul din Sibiu în 1898 și 1899, suma de 7246 fl. 32 cr.

Azi, Sâmbătă în 12 Maiu n., se deschid în Budapesta „*Delegațiunile*“ (dieta Imperăției, compusă din câte 60 deputați trimiși de dieta Austriei și 60 de ai Ungariei).

Nou arhiepiscop român. Sinodul arhiepiscopesc din Sibiu a înaintat în sesiunea sa de ăstan, pe P. C. Sa Părintele archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc *Dr. Ilarion Pușcariu* la rangul de *arhiepiscop*, ca o apărare și onorare a serviciilor îndelungate și bune pe cari P. C. Sa le-a adus bisericii sale.

Regele *Cristian* al *Daniei*, după-cum se vorbește, va abdice de tron în favorul fiului său. Se simte îndemnat la asta în urma neînțelegerilor iscate între el și oamenii din jurul său.

P. C. Sa dl *Vasile Mangra*, protosincol, a fost ales în 5 Maiu n. de către Sinodul diecesan din Arad, de *Vicariu*, cap al consistoriului gr-or. român dela Oradea-mare, devenit vacant prin alegerea de episcop a fostului vicariu P. Sa *Iosif Goldiș*. Din 51 voturi, 30 le-a intrunit P. C. Sa Părintele Mangra, 20 s'au dat bile albe, P. S. Sa Părintele Episcop a salutat cu cuvinte călduroase pe noul vicariu, succesorul său.

Credinciosul *Ioan Butilă* din Moșna, îndemnat de dragostea și dorul de înaintare a bisericii și neamului său, a dăruit bisericii gr-or. de acolo mai multe parcele de pământ în preț de 300 coroane.

Părăsirea patriei începe în țară la noi a lua întinderi spăimântătoare: în Martie a. c. au plecat peste granițele țării 11.000 de

oameni (din Croația și Slavonia - alte 7000) spre America și România.

Românii noștri se-și vadă de scumpele vetre părintești, că vai de ea până între străini prin cea Americă. »Fie pânea cât de rea, tot mai bună 'n țara mea«. Trecurile în România unde e lipsă de brațe muncitoare, par' că tot mai au înțeles, dar' a te duce în depărtata Americă, e mai mult nebunie decât lucru cuminte, și plătești cu părțile scumpe rupte din inima ta fiecare mână de parale ce poate o câștiga ceva mai ușor ca aiurea.

Biserica catedrală hotărâtă a se ridica la Sibiu, va fi zidită, precum a fixat Sinodul arhiepiscopesc ăstan, în strada Măcelarilor, unde e acum biserica parochială din Cetate, având a se dărîma mai multe case spre a face loc catedralei.

De moarte cumplită a murit temeia unui vârar din o comună din Agria. Pe când un cuptor de var ardea, boltitura de petri ferbinți și var arzând, s'a surpat și a îngropat sub ea pe nenorocita femeie care s'a prefăcut scrum.

Tractele gr-or. din comitatul Hunedoarei e hotărît să sufere însemnate schimbări. Fiind a se aronda de nou tractele în toată arhiepescia, în comitatul acesta se plănuiesc următoarele schimbări:

În ședința dela 4 Maiu s'a decis desființarea tractului *Geoagiu*, și înființarea unui nou tract la *Hunedoara* ear' următoarele treceri dela unul la altul:

I. *Orăștia* are să primească dela *Geoagiu*: *Almașele*, *A.-Brădet*, *A.-Joseni*, *A.-Suseni*, *A.-Mijloceni*, *A.-Mic*, *Ardeu*, *Băcăia*, *Băcăinț*, *Balșa*, *Bobâlna*, *Boiu*, *Bozeș*, *Bulbuc*, *Ceru-Bacăinți*, *Cibu*, *Cigmău*, *Feredeu*, *Folt*, *Geoagiu-de-jos joseni și suseni*, *Glod*, *Homorod-joseni și suseni*, *Mada*, *Mermezeu-Văleni*, *Nădăștia*, *Porcurea*, *Techereu*, *Valea-Epei*, *Valea-mare*, *Voia*, cu toate filiile lor. De tot 34 comune din fostul »*Geoagiu II.*«

II. *Deva* primește dela *Geoagiu* toate comunele câte nu s'au trecut la Orăștie (tractul »*Geoagiu I.*«, adică al *Hondolului*).

III. La *Dobra* trec dela *Deva*: *Bătrâna*, *Leșnicul*, *Muncelul-mare*, *Poenița-Tomei* cu filiile lor.

IV. *Hunedoara* capătă dela *Deva*: *Batiz*, *Cerbel*, *Cerșor*, *Găunoasa* cu filiile, *Josani*, *Lelese*, *Măniarâu*, *Nandru-Vale*, *Pestișul-mare*, *St-Craiu*, *Socet*, ear' dela *Hunedoara*, *Nădăștia* înființată-Voința

Însă 'n ziua când cicoarea
N'o fi plânsă 'n zori de zi,
Va scăpa de blăstēm floarea —
Soare însă 'n zare-albastră
Veac de veac pe lumea noastră
Nu va mai veni.

(„C. L.“)

G. Coșbuc.

Tunelurile și ciupercile.
place tare să se facă
băi părăsite

Banii de cărdușie la alegeri de deputați pentru comitatul Hunedoarei, au fost satorți prin un regulament anume, votat în adunarea extraordinară a Congregației la 28 April n. Și anume pentru trăsura cu 1 cal până la 10 kilometri 2 cor., cu 2 cai 3 cor.; până la 20 kilm. cu 1 cal 3 cor., cu 2 cai 4 cor.; până la 30 kilm. cu 1 cal 4 cor., cu 2 cai 5 cor.; până la 50 kilm. cu 1 cal 5 cor., cu 2 cai 6 cor.; mai departe pe 1 cal 7 cor., 2 cai 8 cor.

Vom publica paragraful regulamentului.

„Vesuvul“, puternica gură de foc a pământului, deschisă lângă Neapol, e earăși neliniștit. De vre-o săptămână a început a tuși puternic, aruncând la înălțimi colosale petri și cenușe și foc și fum.

Capete încoronate la plimbare. După vizita de mare însemnătate a M. Sale Impăratului și Regelui nostru la Berlin, alte vești despre călătorii de capete încoronate se dau. Anume Țarul Rusiei va cerceta în vara asta Bucureștii, apoi Viena și Sofia (Bulgaria), pe unde va fi primit, prea firește, cu mari semne de onoare, știi ca atunci când un domn mare și puternic trece pe la casa unor vecini mai mici și mai săraci. Tot în vara asta (doar în Iulie) Impăratul Wilhelm II, al Germaniei va întoarce M. Sale Impăratului nostru la Viena visita ce M. S. i-o făcū la Berlin.

Trenul accelerat va duce de aici încolo nu numai foile ci și epistolele, banii și pachetele expres. — așa că de aci încolo o scrisoare pusă înainte de prânz la Orăștie, Piski, Deva etc. o primește adresatul în dimineața următoare în Viena.

E tot mai crezut svonul, că la toamnă se vor face alegeri nouă de deputați.

„Patrla“, foaia Românilor bucovineni, condusă 3 ani de dl Dr. V. Branisce spre mulțumirea tuturor Românilor, a încetat săptămâna trecută, în urma unei împăcări încheiate între deputații români și guvernul țării. Se știe că între Români aprigi adunați în jurul »Patriei« nemulțumirea pentru gospodăria guvernului cu treburile românești, cu averile bisericii lor, cu drepturile lor de popor bastinaș, era mare, și »Patria« era răsunetului viu al acestor nemulțumiri. Acum gu-

ncercat o apropiere, a făgăduit ce-a

dar pe ei încă să înceteze cu

stau în viața durerilor,

Pentru asta țărani s'au răsculat în mai multe puncte ale țării. Arme au, căci rezerviștii lor au acasă, pentru a se deprinde, armele statului, pe cari acum le-au întors nu contra dușmanului din afară, ci asupra mai marilor propii, cari au cercat să le ceară zeciuiala după noua lege. Au pornit povoiu satele asupra orașelor și s'au întemplat crâncene încăerări între răsculați și armată. Unii soldați n'au voit să se supună poruncii de a trage focuri asupra răsculaților, frați și părinți ai lor. Ei vor fi judecați de tribunalul lor de războiu și osândiți ca sigur la moarte.

Zvonurile însă dau și vorba, că poporul ar fi răsculat contra Principelui domnitor, că nu-i trebuie de Doamnă pe principesa rusoaică, pe care Ferdinand vrea s'o iee de soție. Cu o cale cere ștergerea dijnei și a plății Domnitorului.

Ori-cum ar fi, legea despre zeciuială pare a fi cel mai mare imbold care a ridicat mulțimea nemulțumită.

Mulți fug de groază peste graniță, peste Dunăre, în România, și își cearcă adăpost sub ceriul liniștit al frumoasei patrii române.

Cai duși la moarte. Mai mulți trimiși englezi au venit și cumpărat din Ungaria cu bani scumpi 750 de cai spre a-i trimite armatei în Africa. Când erau aproape de țermii Africii săptămâna trecută, s'a scufundat corabia ce-i ducea și au perit toți, cu cei 50 de îngrijitori duși de aici cu tot.

Burilor a început a le merge rău de tot. Obosiți de războiul îndelung, mulți oșteni, capi de familie, se risipesc pe-acasă, așa că oastea le e în decreștere. De când Roberts a început înaintările dela Bloemfontein, Burii se tot retrag, ic-î coala mai ciocnesc pe Englezi, le fac perderi, dar' perd și ei. În Pretoria (capitala Transvaalului) au temere, că Englezii vor încunjura și prinde și pe Bota ca pe Cronje. Guvernul bur se fi hotărât a-și strămuta reședința din Pretoria mai spre Nord, știind că Pretoria încă nu o vor putea susține. Insuși bătrânul lor president Krüger s'ar fi exprimat: »Ce putem să facem noi bieții Buri? Noi mai suntem abia 30.000, ear' Englezii sunt 200.000!« Un trimis militar (al Svediei) care se află în tabăra Burilor urmărind războiul, a spus, că »Burii, afară de onoare au pierdut deja totul«. Că nu mai e nădejde multă.

Reședință de vară nouă, modernă, se va zidi pentru Archiepiscopul și Metropolitul din Sibiu spre care scop Sinodul arhidie-

votat o sumă de 40.000 coroane.

pro-

„Cehilor este to-

hemia în 3 părți: în o parte unde numai limba cehă va fi limba tuturor oficiilor publice, (cercuri în care locuiesc Cehii numai de sine), alt cerc în care limba cehă și nemțască vor fi amândouă limbi de slujbă, și al treilea cerc (în părți unde locuiesc numai Nemți) în care numai limba germană va fi oficioasă. În limba ori limbile, oficioase, se vor primi de slujbași ori-ce rugări și în aceleași se vor da oamenilor răspunsurile și hotărârile.

Un al doilea tren accelerat comunică dela 1 Maiu între Bupapesta și Teiuș. Trece pe la Orăștie—Deva dimineața între 4 și 5 și sosește seara între 10 și 11.

Pomii cari rodesc mai mult timp. Din toți pomii fructiferi, *perul* rodește timp mai îndelungat și nu este nici o raritate, ca la o vechime de 300 ani să dea încă roade din belșug. Perii au o viață mai lungă ca merii, cari dau fructe numai 100—150 ani. Nucul muscat (nucșorul), dacă este îngrijit, dă fructe cam 60 de ani, în care timp se culege de trei-ori pe an. În rodnică vale Baiadar în Crimea, se află un nuc, care se zice că e de 1001 ani și dă anual încă 80.000—100.000 nuci. Portocalii sunt 50—80 ani foarte roditori. *Smochinii* deasemenea dau fructe mult timp: sunt smochini în Lambeth-Palace, reședința Archiepiscopilor de Canterbury, în Londra și în grădina Deanery în Manchester, cari au fost plantați la 1410 și dau încă roade.

Mulțor cumpărători de losuri le e poate necunoscut, că pentru losuri neplătite sau scăzute (adecă trecute din termen) pentru-că și de acestea pot fi puse în vânzare, câștigul nu se plătește! Firma Iosef Teleki asupra inseratului de astăzi a căreia atragem deosebita atențiune, are în privința asta o împărțire vrednică de cunoștință, prin care e asigurată tuturora cea mai mare siguranță.

Prețul bucatelor.

Piața din Alba-Iulia.

-- la 5 Maiu 1900. --

Grâu frumos ferd. de 20 l. cu	1'20 cr.
Săcară ferdela cu	1—1'10 cr.
Orz ferdele cu	65 cr.
Ovės ferdela cu	55 cr.
Cucuruz ferdela cu	90 cr.
Fasolea ferdela cu	1'10 cr.
Cartofi (grumpile), ferdela cu	50 cr.
Mere ferdela cu	1—1'50 cr.
Nuci, ferdela cu	1'20 cr.
Ouă 6 cu	10 cr.
Pui de găină părechea	40—50 cr.

Piața din Hațeg.

-- la 6 Maiu 1900. --

Grâu frumos, ferd. de 30 l. cu	1'60 cr.
mandăr ferdela cu	1'20 cr.
(Buc. ferdela cu	1'20 cr.
mandăr ferdela cu	60 cr.
gruz, ferdela cu	1'40 cr.
de solea, ferdela cu	1'30 cr.

Cartofi (grumpene) ferd. de 30 litre—	50 cr.
Vin nou, litrul cu	—40 cr.
Mere ferdela cu	1— cr.
Carne de vită, 1 klgram cu	40 cr.
» » porc, » » cu	48 cr.
Slăină proaspătă 1 kl. cu	—60 cr.
» svântată » » cu	70 cr.
Brânza, nouă 1 kl. cu	50 cr.
Brânză în burduf cu	52 cr.
Ouă, 7 și 8 cu	10 cr.
Pui de găină părechea cu	50 cr.

Piața din Brad.

— la 8 Maiu 1900 —

Grâu trumos ferd. de 30 l. cu	1.75 cr.
Săcara ferdela cu	— cr.
Orz ferdela cu	— cr.
Ovăș ferdela cu	—70 cr.
Cucuruz ferdela cu	1.35 cr.
Fasolea ferdela cu	1.60 cr.
Cartofi ferdela cu	—70 cr.
Vin nou feria cu	— cr.
Mere ferdela cu	— cr.
Nuci ferdela cu	— cr.
Carne de vită 1 klgr. cu	—40 cr.
» » porc 1 » cu	—56 cr.
Slănină proaspătă 1 kl. cu	— cr.
» svântată 1 » cu	—70 cr.
Brânză nouă 1 kl. cu	—70 cr.
Ouă 7 cu	—10 cr.
Un miel cu	2.50 cr.
Un car de tîn	10— cr.

FELURITE POVEȚE

Hrana mamelor cari laptează.

La sate sărăcia pe de o parte, neștiința pe de alta de ce ar trebui să mănânce femeia ce laptează, sunt izvoarele multor neajunsuri pentru sugaci. Se întâmplă, ca mama să n'aibă lapte destul, sau i-s'a împuținat cu timpul; în aceste împrejurări femeile aleargă la toate buruienile și legumele. În întâiul rând vine ceapa; babele și câteodată și femeii mai pricepute o slăvesc pentru puterea ce are de a face să curgă laptele, la rândul ei vine și usturoiul. Mănâncă femeile până-ce li-se strică stomacul și sinul sacă.

Din contră: *ceapa crudă, usturoiul, prazul, fac mult rău copilului, stricând laptele.* Să se terească femeile a mânca legumele acestea crude și peste măsură. Să caute a mânca bucate mai hrănitoare, carne, legume fierte, cu deosebire *lintea*, care este foarte bună, ca supă sau sleită.

Cei cu dare de mână și orășenii să întrebuințeze *berca*, care înlesnește venirea laptelui.

Viața regulată, înfrânarea dela beuturile spirtoase, de lucrurile ardeiate și pipărate. Munca peste măsură și hrana rea, slabă strică mult. Mama să-și facă somnul tr-cios, repausul este folositor; pentru aceasta caute a da supturile la orele regulate, noaptea o singură dată, câtă ciasul 1, despre ziua.

„Gaz. Săt.

Pentru a se socote, de pe haine, petele de petrolu.

Se ține 5 la 10 minute petele muiate cu soluția următoare: 10 părți de apă în care se topește 1 de pulbere de săpun și 1 de analină. Se spală cu apă de ploaie și dacă nu es petele se mai repetă încă odată.

Cum se cunosc ciupercile bune.

Pe vremuri ploioase, ciupercile prin armane și la câmp, ies în număr însemnat, dar și casurile de otrăvire, mai ales în timpul de față, cu ciuperci veninoase, n'a fost și nu sunt rare.

Eată un mijloc de a cunoaște dacă ciuperca e bună sau nu de mâncare: Să ferb bine ciupercile cu jumătatea unei cepe albe bine curățite de coaje. Dacă ceapa rămâne albă, ciupercile sunt bune; dacă ceapa se înegrețe, se albăstrește sau devine vênătă, e sigur că ciupercile toate, sau o parte din ele sunt vătămătoare.

FELURIMI

Un popor de urieși. Căpitanul Welby, din armata engleză, care s'a reîntors toamna trecută la Londra dintr'o lungă călătorie, pe care o făcuse în Abisinia și în toată Africa-orientală, a ținut în Londra o interesantă conferință despre popoarele sălbatice, pe cari le-a aflat pe-acolo

El a întreținut pe ascultătorii sei într'un mod deosebit despre un trib (un neam) anume Tirkanii, care are bărbați și femei, cari strălucesc printr'o mărime cu totul deosebită.

Căpitanul Welby a măsurat pe mai mulți inși, cari aveau o înălțime de 2 metri, 2 și 10 cm. 2 și 20 cm. După observațiile sale, el zice că mai mulți tirkani, pe cari i-a văzut, dar pe cari nu i-a putut măsura, aveau înălțimea cam de 2 m. 30 cm.

Statua femeilor variaza între 1 m. 75 cm. și 2 metri.

Acești urieși, cari sunt altfel blânzi și cu moravuri destul de ospitaliere, poartă părul lung până la brâu și împletit într'un mod foarte ciudat, în formă de rogojini groase.

Ei nu trăesc în sate, ci în corturi risipite, de tot primitive, simple, numite tukuli.

Țara lor se află între teritorul Somaliilor la marginea Sudanului-meridional.

*

O baltă de pești fără apă. Toată lumea cunoaște faimoasa nostimadă a Marsiliezului (un Francez) mare iubitor de pescuit, care spunea că bălțile de pe moșia lui sunt pline de pești, fără o picătură de apă măcar.

Ei bine, trebuie știut, că baltile care nu se află în pro-

de necrezut: o grămadă de pești, înalți de un metru, și acoperind o suprafață de cel puțin 2 hectare, stând pe o albie de nêsip cu totul uscată.

Acele miriade de peștișori, sâmnând cu scrumbiile și având o lungime de 20—25 cm., sunt cunoscute prin partea locului sub numele de «chipalis». În fiecare vreme de asta, indienii cari n'au decât să-i pescuiască «cu mâna», mănca foarte mulți pești de acestia.

Posta Redacției.

Dlui **C. C. D.** („G. S.") București. Pentru îngămadire de material, a rămas notița întreagă pentru a't număr.

Numeri singuratici din „Bunul Econom“ se află de vânzare în librăria dlui H. Graef din loș. 1 exemplar 5 cr.

Comitetul de redacție:

Președinte: **Dr. Ioan Mihai.**

Membrii: **Dr. St. Erdelyi, Ioan Mihailu Danil David și Constantin Baicu.**

Proprietar - editor: **IOAN MIHAIU**

Redactor respons.: **IOAN MOȚA**

Sz. 313—1900 végrh.

(54) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDET MÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. törvény-szék 1895 évi 1383 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt »Albina« takarékpénztár javára Geina Vasile s. t. alsóbouczári lakosok ellen 226 kor s jár erejéig 1900. évi aprilis hó 19-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1178 korra becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, juhak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járás-bíróság 1900. évi V. 187/3 számú végzése folytán 226 kor. tőkekövetelés. ennek 1894. évi márczius hó 29. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig bírósálg már megállapított költségek erejéig alsóbouczár község házánál leendő eszközzésére 1900. évi hó május 26-án délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándé- megjegyzéssel hivatnak - ingóságok az

8.

Cel mai fericit

și cel mai bun isvor de câștigat
losuri de loterie de clasă ungare.

Spre a-mi *multumî* comitenții în
toată privința *vînd* numai astfel

Losuri originale

cu prețurile originale, cari sunt tot-
deauna provăzute cu *clausula de cîutare*
tipărită a cassei de schimb

comerc. ung. din Pesta
acții 30 Mil. Cor. Fond de res. 25 Mil.)

urmare asigurată cea mai mare
șă pentru purcederea culantă și
în ordine.

Cele mai multe câștiguri

provin *totdeauna* din losurile loteriei
de clasă a acestui Institut. Losuri
câștigate pot fi trimise și direct la in-
stitutul aici numit și urmează plătimea
lor în acea mărime (sumă) îndată
după tragere.

Loteria de Clasă reg. ung. priv. e cea mai bună din lume,

care întrece chiar și pe cea prusiană.
Din 100.000 Losuri vor fi trase 50.000
prin urmare *jumătate*. În 6 clase urmate
după-olaltă vor fi împărțite (plătite)

13 Milioane și 160.000 Coroane.

Câștigul principal în cazul cel mai no-
rococos e de un milion coroane. De-
oare-ce *Tragerile* clasei prime vor fi

deja în 17 și 18 Maiu a. c.

și losurile noastre bucurându-se de in-
teresusul cel mai viu din partea publi-
cului, pot fi acuși sfîrșite, — Vă rog
a-mi trimite *cît mai curînd* cererile.

Prețurile losurilor originale classa I.:
1 los întreg 12 cor. | 1/4 los 3 coroane.
1/2 los . . . 6 cor. | 1/8 los 1 1/2 cor.
Planuri de joc și liste de trageri tri-
mit prompt.

Colectura
de lot. r. u.
de clasă

JOSEF FELEKI

Budapesta, IX., Üllői ut. 21.

Inserțiunile și reclamele moderate se primesc la administrarea foii „Bunul Econom”.
 Inserțiunile și reclamele sunt sufletul comerțului!

„ARDELEANA“

„Bunul Economii, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Reservă: cor. 275.000.

DAUERHAFT GERUCHLOS
SOFORT TROCKNEND

Christoph
fără
miros!

FABRIK CHRISTOPH
LACK
BERLIN PRAGA

LACK
ce se uscă
îndată!

GELBRAUN MAHAGONI

Christoph-Lack

DER ECHTE

IST DER BESTE ANSTRICH FÜR FUSSEBÖDEN

GALTBÄUN MAHAGONI

GARANTIRTES
REINWASSER

In Orăștie la Gustav Zobel.

In Orăștie la Gustav Zobel.

face cu puțință, ca odăile să fie folosite și în vremea vopsirii (cu lac), căci mirosul rău și uscarea înceată a vopselei cu oleu, aci e încunglurată. Intrebuintarea e așa simplă că fiecare poate săvîrși vopsirea. Podilele pot fi șterse cu cârpe ude și nu-și perd lustrul. Este:

Lac colorat de podile

galbăn-brun și mahagoni-brun, care copere podilele ca și vopsseaua cu oleu, dar are și strălucire. Bun pentru padimente nouă ca și vechi. *Copere ori-ce peată, ori-ce vopsire veche* etc. Și este:

Lac curat (fără colorare)

pentru padimente nouă și parchete, care dă numai lustru. Bun mai ales pentru parchete și padimente nouă unse deja cu vopssea cu oleu. Nu copere figurile lemnului!

Pachete postale pentru câte 2 odăi mijlocii, cu 5 fl. 90 cr. Comande să fac, în orașe unde sunt depozite, la acestea. Prospekte se trimit franco. La cumpărări fiți atenți la firmă și marca fabricii, căci ca pe o fabricațiune existentă dela 1850, mulți o contrafac și falsifică, dând calitate rea și adesea necorespunzătoare scopului.

Fabrica de Lack-Christoph
 Praga—Carolinenthal.
 In Orăștie singur veritabil la **Gustav Zobel**

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

In Orăștie — Szászváros.

Opuri
Bilete de log.
Broșuri
Circulare
Bil. de vizită
Invitări
Bilanțuri
Acții
Cap. de epist.
Placate
Ord. de dans
Adrese
Compturi
Note
Preț-Curent.
Anunțuri
Registre
Imprimate
Couverte
Bilete de cun.
Etc. etc.

Există deja de 12 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Inst. Tipogr. „Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte tipografii rom., precum și al privaților.

E
mandă
(Buc.
ă-
pro-
de,